

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **I. B.**, narozená X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2019, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou ke dni 31. 8. 2019 domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 21. 2. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím zamítla žalovaná pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 191/2018 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu, neboť nesplňovala potřebnou dobu pojištění stanovenou zákonem.

2. Žalobkyně namítá, že posudky Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram (dále jen „OSSZ“) a žalované nemohly řádně posoudit a jednoznačně konstatovat pokles schopnosti žalobkyně soustavně vykonávat výdělečnou činnost pouze o 35 %. Žalobkyně má řadu zdravotních problémů. Mezi nejzávažnější patří záchvaty nesnesitelné bolesti levé poloviny hlavy trvající 3 až 6 hodin denně (každý den od května 2017), během nichž nelze nic dělat, pouze čekat až přejdou. Podle ošetřujících lékařů byla vyčerpána veškerá léčba, v úvahu přichází již jen implantace chronické stimulační elektrody do týlní oblasti, na kterou se ale čeká. Od června 2019 se potíže žalobkyně ještě zhoršily, přidalo se i brnění celé levé ruky, žalobkyně proto podstupuje další vyšetření. Dle svých slov není schopna být jen na zkrácený pracovní úvazek plnit pracovní povinnosti a dodržovat přesné příchody. Od února 2018 je v pracovní neschopnosti. Domnívá se, že její stav odpovídá invaliditě třetího stupně. S ohledem na výše uvedené proto navrhuje provedení znaleckého posudku, jehož zpracování zadá soud.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně o invalidní důchod bylo nezískání potřebné doby pojištění. V posudcích byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu žalobkyně a jejich funkční důsledky významné pro posudkový závěr. Příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je vleklý bolestivý páteřní polytopní syndrom, při němž je objektivní nález malý, když v popředí je bolest. Pokles pracovní schopnosti lze hodnotit srovnatelně s postižením uvedeným v kapitole VI (postižení nervové soustavy), položce 12c [neuralgie, zejména neuralgie trojklanného nervu – těžká forma, časté ataky bolesti (každý týden), některé denní aktivity omezeny] přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25 % až 40 %. Posudkový lékař stanovil míru poklesu vzhledem k minimálnímu objektivnímu nálezu a relativně krátké anamnéze potíží a léčby s podílem funkčním mírně nad polovinou daného rozmezí, konkrétně na 35 %. Datum vzniku invalidity stanovil dnem 27. 7. 2018 jako dnem neurologického vyšetření v Ústřední vojenské nemocnici. S ohledem na obsah žaloby se žalovaná připojuje k návrhu žalobkyně na provedení důkazu - odborného lékařského posouzení posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.
4. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně podala dne 10. 12. 2018 žádost o přiznání invalidního důchodu (od vzniku nároku) z důvodu nepříznivého zdravotního stavu. Posudková lékařka OSSZ dospěla v posudku ze dne 2. 2. 2019 [na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, většího počtu lékařských zpráv z oborů neurochirurgie, neurologie, ortopedie a dalších (z období let 2017 až 2019), a profesního dotazníku ze dne 17. 12. 2018] k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost žalobkyně je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VI, položce 12c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro něj stanovila míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 35 %. Jako datum vzniku invalidity uvedla 27. 7. 2018.
5. Následně bylo dne 21. 2. 2019 vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žádost žalobkyně zamítnuta s tím, že podle posudku lékařky OSSZ vznikla invalidita žalobkyně dne 27. 7. 2018. V rozhodném období od 27. 7. 2008 (pozn. soudu: v prvostupňovém rozhodnutí je zjevně chybně uvedeno datum 27. 7. 2018) do 26. 7. 2018 získala žalobkyně pouze 2 roky a 257 dnů pojištění, v rozhodném období od 27. 7. 1998 do 26. 7. 2018 pak

pouze 3 roky a 179 dnů pojištění. Přílohou prvostupňového rozhodnutí byl rovněž osobní list důchodového pojištění žalobkyně (dále jen „OLDP“). Z něj mimo jiné vyplývá, že v období od 31. 3. 1992 do 20. 5. 2001 žalobkyně nebyla účastna důchodového pojištění, resp. jí nebyla započítána žádná náhradní doba. V obdobích 21. 5. 2001 – 22. 6. 2001 (33 dnů), 16. 6. 2004 – 30. 9. 2004 (107 dnů), 1. 3. 2010 – 25. 3. 2010 (25 dnů), 12. 11. 2016 – 1. 1. 2017 (51 dnů) a 2. 2. 2017 – 26. 7. 2018 (428 dnů) získala žalobkyně celkem 644 dnů pojištění (náhradních dob) coby uchazečka o zaměstnání. V obdobích 6. 6. 2012 – 31. 8. 2013 (452 dnů) a 2. 1. 2017 – 1. 2. 2017 (31 dnů) získala žalobkyně celkem 483 dnů pojištění v rámci doby péče. Konečně v obdobích 2. 6. 2004 – 15. 6. 2004 (14 dnů) a 21. 8. 2006 – 31. 1. 2007 (133 dnů) získala žalobkyně celkem 147 dnů pojištění. Ve veškerých zbývajících obdobích počínaje 1. 4. 1992 žalobkyně nezískala žádné dny pojištění, a to ani jako náhradní doby.

6. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí námitkami, v nichž argumentovala obdobným způsobem jako v žalobě s tím, že doložila některé novější lékařské zprávy. Zdůraznila, že je toho názoru, že je invalidní ve třetím stupni s poklesem pracovní schopnosti o 80 %.
7. V námitkovém řízení vypracovala dne 10. 6. 2019 posudková lékařka žalované posudek, v němž se plně shodla se závěry posudkové lékařky OSSZ, tj. s klasifikací rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti (včetně míry tohoto poklesu) i s datem vzniku invalidity.
8. Dne 18. 6. 2019 vydala žalovaná napadené rozhodnutí, kterým námitky žalobkyně zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. V první části odůvodnění napadeného rozhodnutí přejala závěry lékařského posudku. V jeho druhé části pak uvedla, že potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí podle zákona o důchodovém pojištění 5 let (u pojištěnce staršího 28 let), přičemž tato doba se zjišťuje z posledních 10 roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby považuje za splněnou též v případě, byla-li získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity. Potřebná doba pak činí 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoli období 10 roků dokončeném po vzniku invalidity. Věk žalobkyně činil ke dni vzniku invalidity 55 let. V rozhodném období od 27. 7. 2008 do 26. 7. 2018 získala žalobkyně pouze 987 dnů (2 roky a 257 dnů) pojištění namísto potřebných 5 let. V rozhodném období od 27. 7. 1998 do 26. 7. 2018 získala pouze 1 274 dnů (3 roky a 179 dnů) pojištění namísto potřebných 10 let. Žalobkyně byla v období od vzniku invalidity do 12. 12. 2018 vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR. V období dokončeném po vzniku invalidity, konkrétně v období od 13. 12. 2008 do 12. 12. 2018 žalobkyně získala celkem 1 126 dnů (3 roky a 31 dnů) pojištění namísto potřebných 5 let. Zákonný požadavek na dobu pojištění tak naplněn nebyl a invalidní důchod nemůže být přiznán. Ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění umožňuje započítat dobu evidence osoby jako uchazeče o zaměstnání po dobu, po kterou jí podpora v nezaměstnanosti (při rekvalifikaci) nenáleží, před dosažením 55 let věku nejvýše v rozsahu 1 roku a celkem nejvýše 3 let. Žalobkyni byla započtena za období před dosažením 55 let věku taková doba v celkovém trvání 1 roku (od 12. 11. 2016 do 1. 1. 2017 celkem 51 dnů, od 2. 2. 2017 do 15. 10. 2017 celkem 256 dnů a od 5. 2. 2018 do 3. 4. 2018 celkem 58 dnů). Pro období po dosažení 55 let věku jí byla hodnocena veškerá doposud získaná taková doba, neboť v součtu s dobou 1 roku započtenou před dosažením

55 let věku nedosáhla celkového trvání 3 roků. Žalobkyni tak byla po roce 1995 započtena veškerá možná doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a další takovou dobu nelze započíst. S ohledem na veškeré výše uvedené proto žalovaná podanou žádost zamítla. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 1. 7. 2019.

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodoval bez jednání, neboť obě účastnice se v příslušné lhůtě na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřily, jejich souhlas se proto předpokládá. Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let, stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
11. Podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod 5 roků u pojištěnce ve věku nad 28 let.
12. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
13. Podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby vedené v evidenci jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.
14. V dané věci je podstatné, že ačkoli žalobkyně argumentuje výhradně stran svého zdravotního stavu (domnívá se, že nebyl správně posouzen, neboť podle ní odpovídá invaliditě třetího stupně), důvodem pro nepřiznání invalidního důchodu i přes shledanou invaliditu prvního stupně byla skutečnost, že žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod. Žalobkyně tuto skutečnost ve své žalobě zcela pomíjí, ač se jedná o klíčovou otázku z hlediska důvodů zamítnutí její žádosti. Uplatněné žalobní body se tak mýlí s důvody zamítnutí žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu.

15. Pokud však žalobkyni nevznikl nárok na invalidní důchod z důvodu, že nezískala potřebnou dobu pojištění, pak by bylo nadbytečné detailně zkoumat její zdravotní stav a stupeň invalidity v soudním řízení. I kdyby totiž zdravotní stav žalobkyně skutečně odpovídal invaliditě třetího stupně, jak tvrdí, pak by její žalobě bylo možné vyhovět pouze tehdy, pokud by zároveň dodatečně prokázala, že získala potřebnou dobu pojištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 4 Ads 49/2003-29, publ. pod č. 751/2006 Sb.NSS). Nic takového však žalobkyně netvrdila a nenamítala. Soud i přesto zaměřil pozornost na výpočet získaných dob pojištění, aby postavil najisto, zda žalovaná při výpočtu dob pojištění postupovala správně.
16. Soud provedl kontrolu údajů, které ve svém rozhodnutí uvedla žalovaná, z nich vyplývajících výpočtů a jejich aplikaci dle relevantní právní úpravy, přičemž uvedené porovnal s údaji nacházejícími se v příloze prvostupňového rozhodnutí (OLDP). Dospěl přitom k závěru, že žalovaná postupovala zcela správně a věc posoudila a odůvodnila správně. To znamená, že soud může zcela odkázat na obsah napadeného rozhodnutí, jehož přehledně popsané závěry (výpočty) plně odpovídají údajům uvedeným v OLDP. Je zjevné, že se žalovaná zabývala všemi možnostmi, které mohly být žalobkyni ku prospěchu i z pohledu poslední věty § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Na posouzení věci by zjevně nemohl ničeho změnit ani případný posun zápočtu dob po 12. 12. 2018 (datum, do kterého byla žalobkyně údajně v evidenci úřadu práce, které však není možné ze spisu ověřit) až k okamžiku vydání prvostupňového, resp. i napadeného rozhodnutí.
17. Soud se na věc zaměřil i optikou tvrzení žalobkyně, že její potíže trvají od května 2017, byť ani proti skutkovým závěrům žalované o dni vzniku invalidity žalobkyně výslovně nic nenamítá. I kdyby snad mělo být hypoteticky revidováno datum, od kterého je uznána invalidita žalobkyně, a to z 27. 7. 2018 na počátek května 2017, tj. 1. 5. 2017, ani tato skutečnost by žalobkyni nepřinesla z hlediska splnění nároku na invalidní důchod příznivější výsledek. K přiznání invalidního důchodu by nevedl ani jakýkoli posun z hlediska poslední věty § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění („*Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity*“), a to počínaje variantou 2. 5. 2007 - 1. 5. 2017 a jakoukoli následnou, a to vzhledem k tomu, že v období mezi 1. 2. 2007 a 28. 2. 2010 nebyla žalobkyně vůbec účastna důchodového pojištění, a to ani získáním náhradní doby pojištění.
18. S ohledem na výše uvedené proto soud uzavírá, že napadené rozhodnutí žalované vycházelo ohledně dob pojištění ze správně a úplně zjištěného skutkového stavu a bylo vydáno v souladu se zákonem. Jelikož žalobkyně nesplňovala podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro přiznání nároku na invalidní důchod podle § 38 písm. a) tohoto zákona, neboť nezískala potřebnou dobu pojištění, žalovaná podanou žádost zcela správně a v souladu se zákonem zamítla. Žalobkyně závěry žalované týkající se nesplnění potřebné doby pojištění v podané žalobě ani nezpochybnila. Proto ani soud neměl jinou možnost, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
19. Za daných okolností se soud nezabýval zjišťováním zdravotního stavu, resp. stupně invalidity žalobkyně. I kdyby bylo zjištěno, že jde o invaliditu třetího stupně, nemohlo by to žalobkyni s ohledem na nesplnění podmínky potřebné doby pojištění přinést příznivější rozhodnutí ve věci samé. A to ani v případě, že by byl zjištěn dřívější vznik invalidity v květu roku 2017, jak tvrdí žalobkyně. Z tohoto důvodu soud neprovedl dokazování

navrhovaným znaleckým posudkem, resp. posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

20. Nad rámec výše uvedeného však soud konstatuje, že zamítnutí žaloby v žádném případě nevylučuje přiznání invalidního důchodu žalobkyni v budoucnu. Žalobkyně může o invalidní důchod žádat opakovaně. Aby však byla s případnou novou žádostí úspěšná, musela by důkazními prostředky v první řadě doložit, že splňuje potřebnou dobu pojištění. Jinými slovy, musela by prokázat, že vykonávala činnost zakládající účast na důchodovém pojištění (včetně náhradních dob pojištění) i v dobách, které nejsou uvedeny v jejím OLDP, a to v rozsahu dostatečném pro splnění zákonné podmínky podle § 40 zákona o důchodovém pojištění.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměla v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšnou žalovanou, té nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. náhradu nákladů řízení přiznat.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. září 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce